

ІТ-СУПРОВІД ВИХОВНОЇ РОБОТИ У НУШ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Владислав Мінський,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 014.09 Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університету
імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник –

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Ольга Радченко

Сьогодні інноваційні технології дозволяють не тільки вирішувати важливі соціальні, економічні, політичні проблеми, а й впливають на створення принципово нових рішень у галузі педагогіки. Сучасне життя диктує нові рішення, і тому педагогічну діяльність у НУШ слід спрямовувати не тільки на засвоєння учнями предметних знань, а й нових інструментів для розвитку здібностей у пізнанні нового, самостійності та набуття ще в шкільному віці досвіду вирішення важливих у майбутньому житті проблем.

Сучасне інформаційне суспільство ставить перед школою завдання готувати молодих людей гнучко адаптуватися до різних життєвих ситуацій, самостійно критично мислити, грамотно працювати з інформацією, соціалізуватися, контактувати з різними соціальними групами та самостійно працювати над підвищенням власного морального, інтелектуального та культурного рівня, тому потрібно урізноманітнювати форми роботи з дітьми. Необхідно поєднувати інформаційно-комунікативні, особистісно-орієнтовані технології з методами творчої та пошукової діяльності.

Таку функцію можуть виконувати інформаційні технології, які не тільки полегшують доступ до інформації, але і «дозволяють по-новому організувати взаємодію всіх суб'єктів навчання, побудувати освітню систему, в якій учень був би активним і рівноправним учасником освітньої діяльності» [1].

Радченко О.Я. зазначає, що впровадження інноваційних технологій не повинно бути самоціллю, «основне завдання – це формування творчої особистості, здатної до освіти та навчання упродовж життя, гнучкої у вирішенні проблем, мобільної, здатної комунікувати і приймати рішення, працювати в команді, критично мислити [5, с.76].

У зв'язку з політичними, економічними й соціокультурними змінами, війною, що триває в Україні, значно змінилися зміст та форми культурно-дозвіллевої діяльності людини, які мають велику силу смислового та емоційного впливу на особистість. У таких умовах виникає потреба розвитку творчого (продуктивного) мислення учня, формування його комунікативних умінь та практичної підготовки до активної життєдіяльності у постійно мінливому середовищі. Відбувається переосмислення традиційних підходів до роботи з дітьми та підлітками, значні зміни та новації в цій сфері. Удосконалюються виховні технології, під якими розуміється строго обґрунтована система педагогічних засобів, форм і методів, їх етапність, націленість на вирішення конкретного питання. Вони спрямовані на досягнення виховної мети та удосконалення педагогічної діяльності, на формування в учнів національної свідомості, патріотизму, активної громадської позиції, політичної та правової культури, виховання поваги до державної мови та державних символів, забезпечення духовно-морального розвитку учнів [2].

Зазначені форми і методи виховання учнів можуть бути реалізовані шляхом активного впровадження інформаційних технологій в освітній процес. Вони сьогодні можуть забезпечити доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищити ефективність навчальної діяльності та надати нові можливості для творчості, вираження та виявлення компетентностей, набуття та закріплення різних навичок. Зрозуміло, що використання таких інформаційних технологій вимагає значної підготовчої роботи з боку вчителів, які повинні вміти користуватися різноманітними програмами, зокрема графічними, анімаційними, веб-редакторами, для створення презентацій, для роботи зі звуком та відео тощо.

Про необхідність враховувати вимоги сьогодення щодо застосування інформаційних технологій як необхідної складо-

вої освітнього процесу у новій українській школі, зокрема у виховній діяльності вчителя, наголошують у статті «Використання інформаційних технологій у виховній діяльності вчителя початкових класів нової української школи» І. Остапівська та І. Остапівський, які зазначають, що сучасна освіта повинна спрямовуватися на розвиток і формування людини нового покоління, так званої, «людини інформаційної», а для цього потрібно вчити підростаючих громадян користуватись джерелами найрізноманітнішої інформації, розміщеної на інтернет-платформах. Бо зростає значення й цінність виховних впливів на особистість інформаційних технологій. Тому ІТ є не просто важливою, а необхідною частиною виховної діяльності вчителя, а і важливим засобом виховання [4].

Особливого значення сьогодні набуває використання мережевих і мультимедійних технологій, адже саме їх застосування дозволяє організувати, проводити, моніторити й коригувати освітній процес у цілому та виховну діяльність зокрема. Створювати ефективне унаочнення, яке дозволяє використовувати інтерактивні технології та реалізовувати виховні проекти, як індивідуальні, так і групові й фронтальні (масові), можна за допомогою мережевих віртуальних дошок (Padlet <https://uk.padlet.com/> Twiddla <https://www.twiddla.com/> Miro <https://miro.com/signup/> IDroo <https://app.idroo.com/> Whiteboard Fox <https://r7.whiteboardfox.com/> Conceptboard <https://conceptboard.com/> Groupboard <https://www.groupboard.com/products/> NotebookCast <https://www.notebookcast.com/> Drawchat <https://draw.chat/index.html> Limnu <https://limnu.com/> Classroomscreen <https://classroomscreen.com/> Ziteboard <https://ziteboard.com/>. Проводити вікторини, опитування, цікавий моніторинг тощо можна за допомогою віртуальних тестових ресурсів Kahoot! <https://kahoot.com/> LearningApps.org <https://learningapps.org/> Plickers <https://get.plickers.com/> Proprofs <https://www.proprofs.com/> Quizlet <https://quizlet.com/uk> .

Для кросвордів можна використовувати PicPick <https://picpick.app/en/> Puzzlecup.com <http://puzzlecup.com/crossword/> Crosswordlabs.com <https://crosswordlabs.com/> Online Test Pad

<https://onlinetestpad.com/ua/crosswordmaker>. Віртуальні тури музеями можна ілюструвати цікавими та пізнавальними роликами із YouTube [4].

Популярними у виховному процесі є віртуальна екскурсія – «це змодельована за допомогою комп'ютерних технологій уявна модель, яка відповідає дійсному, реальному явищу» [3, с.41]. Вони і імітують перебування людини в певних місцях, і надають можливість перегляду експозицій, вирішують потребу у необхідності реального відвідування і не менш результативно вирішують потребу у пізнанні. Потреби у таких матеріалах забезпечені значним банком інформаційних ресурсів, де розміщені посилання на екскурсії світом, у часі та ін. Створити вчителю свою віртуальну екскурсію дозволяють програми Prezi, Canva, Crello, Piktochart, Slides, Google презентації, які до того ж реалізовані як онлайн-сервіси. Всі програми, як правило, мають безплатну версію і платну версію Преміум, інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, бібліотеку зображень, діаграм, графіків і макетів. В усіх сервісах надано можливість інтеграції аудіо, відео, зображень і тексту, а також імпортування презентації в графічних форматах JPG, GIF, TIFF. Мова інтерфейсу якщо і англійська, то це не викликає труднощів, оскільки вбудоване розширення Google дозволяє перекладати інтерфейс автоматично на українську [3, с.41].

Тематичну віртуальну екскурсію можна створити самостійно за допомогою спеціальних програм Mapillary (ресурс безплатний, англійський, має спрощену реєстрацію, створення екскурсії у програмі детально пояснюються у навчальному відео, сервіс дозволяє переглядати лінійні панорами місцевості, а також додавати власні світлини, містить банк геокодованих світлин з високою роздільною здатністю. Їх кількість постійно зростає, на поточний час їх кількість сягає 1 млрд 68 млн [6]), Tour Builder (розроблена компанією Google для створення віртуальних турів, також має безплатну версію, дозволяє поширювати створений продукт у соціальних мережах, користувач може створити власну екскурсію з фото, відео, слайди якої будуть об'єднувати текст, мультимедіа, та картографічна прив'язка), Historypin (дозволяє створювати історичні реконструкції містить історичні геокодовані світлини та текс-

тові матеріали, що надає можливість переглянути об'єкти у різні історичні періоди), Tour Creator, Nearpod (програми Tour Creator і Nearpod вдало поєднують створення фототурів з фото і відео в режимі 360° з можливістю додавання міток на фрагменти світлин з додатковою інформацією про об'єкт).

Створити моделі об'єкта, 3D-моделювання можна за допомогою програм Tinkercad, 3D Slash, SolidWorks, Creo, а використовувати панорамні композиції можна за допомогою програм Image Composite Editor, Photo Gallery, Autostitch, Hugin Hugin, Dermandar Dermandar, Google Photos.

Але можливості інформаційних технологій у виховній роботі з дітьми поки що не вичерпані. Їх використання вносить суттєві зміни у діяльність педагога та розвиток учня як особистості, ставить нові вимоги до професійної майстерності вчителя, вимагає чіткої організації та індивідуальної роботи з кожним учнем під час виховного процесу.

Список використаної літератури

1. Використання сучасних технологій у педагогічній діяльності
<https://naurok.com.ua/vikoristannya-suchasnih-tehnologiy-u-pedagogichniy-diyalnosti-81562.html>

2. Виховні інноваційні технології <https://krasylivosvita.yolasite.com/%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.php>

3. Лобова В., Лобов С., Лобов Є. Аналіз цифрових інструментів для створення віртуальних екскурсій в освітньому процесі коледжів. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2023. Том 11, № 5. С.39-44.
file:///C:/Users/HP/Downloads/ANALIZ_CIFROVIH_INSTRUMENTIV_DLA_STVORENNA_VIRTUAL.pdf

4. Остапйовська І. І., Остапйовський І. Є. Використання інформаційних технологій у виховній діяльності вчителя початкових класів нової української школи. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педа-

гогічний університет імені Володимира Винниченка, Випуск 207.
С. 256-260 <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/issue/view/30/43>

5. Радченко О. Я. Інноваційні технології як складова освітнього середовища сучасного закладу освіти. *Актуальні проблеми управління закладами освіти в контексті стратегії модернізації освітньої галузі : колективна монографія*. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. С. 70-83. http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17177/1/5_Radchenko.pdf

Li Lili. Virtual System in Beijing [D]. Southwestern Jiaotong University, 2021. DOI: <https://doi.org/10.27414/d.cnki.gxnju.2021.001535>

6. Lisna. The Design and Implementation of 3-D Panoramic Technology in the Virtual Tourism System [J]. Science and technology economy market, 2021 (05), pp. 11–12.